

**AMACI ve
SONU DÜŞÜNEREK
İŞE BAŞLAMAK
(AMAÇ VE HEDEFLERİ
TESPİK ETMEK)**

Amaçsız uğraşmak, çalışma sayılmaz. Hiçbir şey yapmamak veya neticesiz, anlamsız şeyler yapmak, üretim yasalarına karşı büyük hatadır.

Mustafa Kemal Atatürk

Kendimizi, ülkemizi, dünyamızı ve geleceğimizi nasıl değiştirebiliriz? Değişim yolculuğuna bir öyküyle başlayalım:

Bir Anglikan Piskoposunun mezarı üstünde şunlar yazmaktadır:

“Genç ve daha özgür iken, düşlerim sonsuzken, dünyayı değiştirmek istedim. Yaşlanıp akıllanınca, dünyanın değişmeyeceğini anladım. Ben de düşlerimi biraz kısıtlayarak sadece memleketimi değiştirmeye karar verdim. Ama, o da değişeceğe benzemiyordu. İyice yaşlandığımda, artık son bir gayretle, sadece ailemi, kendime yakın olanları değiştirmeyi denedim. Ama maalesef bunu da kabul ettiremedim. Şimdi ölüm döşeğinde yatarken birden fark ettim ki, önce kendimi değiştirseydim, örnek olarak ailemi de değiştirebilirdim. Onlardan alacağım cesaret ve ilhamla memleketimi daha ileri götürürdüm.”

Hayalinizde, sevdiğiniz birinin cenazesine gittiğinizi canlandırın. Cenazeye gidiyorsunuz. Arabanızı park ediyor ve arabanızdan iniyorsunuz.¹³ Mezarlığa doğru ilerlerken önce selvi ağaçlarını fark ediyorsunuz, sonra etraftaki bahar çiçeklerini görüyorsunuz, içinizi bir hüznün sarıyor. Mezarlıkta ilerledikçe dostlarınızın ve aile üyelerinin yüzlerini görüyorsunuz. Oradaki insanların yüreğinden taşan ve bir kaybın neden olduğu hüznü paylaşıyor ve ölen kişiyi hayattayken tanımış olmanın sevincini hissediyorsunuz.

Ön tarafa doğru ilerliyor ve defin işlemlerini izliyorsunuz. Birden fark ediyorsunuz ki bu sizin cenazeniz! Bütün bu insanlar sizi onurlandırmak, son yolculuğunuzda sizinle beraber olmak için oradalar. Bütün yaşamınızda sizinle beraber olan bu insanlar yine sizi yalnız bırakmamışlar ve sevgilerini son kez gösterebilmek için oradalar. Şaşakalıyorsunuz! Oradan çıktıklarında belki mevlidinizde sizinle ilgili konuşacaklar, evinize taziyeye geldiklerinde sizinle yaşamda paylaştıklarından bahsedecekler.

Bu insanların hakkınızda neler söylemesini isterdiniz? Mesela ailenizdekilerin sizi nasıl bir eş, anne ya da baba olarak anmalarını isterdiniz? Peki ya dostlarınız sizi nasıl anmalı, iş arkadaşlarınız arkanızdan neler söylemeli? Dost meclislerinde sizin nasıl bir kişiliğe sahip olduğunuz konuşulurken nelerin belirtilmesini isterdiniz? Yaşama ne tür katkılarınız olsun isterdiniz, ne tür başarılarınızın hatırlanmasını dilerdiniz? Sevdiklerinizin yaşamlarında nasıl değişiklikler yapmış olmayı arzu ederdiniz?

Bu noktada “sonunu düşünerek işe başlama” devreye girmektedir. Sonunu düşünerek bir işe başlayan insan, yaşamının her bölümünden sorumluluk alır, örnek ve eğitici bir insan olur, bugünden başlayarak kaçınılmaz olan ölümlü sonu için hazırlık yapar, insanların gönüllerinde olumlu izler bırakır, ailesi, dostları ve kendisi için faydalı olacak, mutluluk sağlayacak amaçlar edinir.

13 Stephan Covey, Etkili İnsanların 7 Alışkanlığı, Varlık Yayınları, 1996, İstanbul

5.1. MİSYON (AMAÇ)

Misyon (amaç); bir kişinin, bir ailenin veya bir kurumun var oluşu sebebi, gelecekte varmak istediği noktaların genel hatlarıyla tespit edilmesidir.

Ben kimim?

Amacım nedir?

Ben ne için yaşıyorum?

Benim için hayatın anlamı ne?

Bu sualler "Benim misyonum nedir?" sorusuna cevaplar üretmemize yardımcı eder.

Bizi mutlu edecek, yaşamımıza anlam katacak şeyi bulmamızda asıl noktayı oluşturan misyon ifadesi üzerinde duracağız.

Misyon, "Hayattaki varoluş amacım nedir?" sorusuna vereceğimiz yanıtla bulunur. Zaten bu soruyu sorup, cevabını vermediğimiz için aynen "rüzgarda savrulup duran yaprak" misali bir o yana bir bu yana savrulup duruyoruz.

Misyon, mutluluğa ulaşmamızda bize bir nevi anayol oluşturur. Ama bu, pratikte pek yeterli değildir.

Misyonun somutlaştırılması, bu ana yola bizi ulaştıracak ara yolları bulmamız

gereklidir. Bu, hedefinizi (vizyonunuzu) tayin etmenizle mümkün olacaktır.

Mustafa Kemal hangi misyonla Kurtuluş Savaşı'nı başlattı?

Bu soruya verilecek yanıtlar çoktur, elbette sizin de söyledikleriniz ve söyleyecekleriniz fazladır.

Ulu Önder Mustafa Kemal ise amacını şöyle belirtiyor:

- Kurtuluş Savaşı'nı vererek, bağımsız bir devlet kurmak!

Mustafa Kemal ve arkadaşlarının ve ona inanan Türk Milleti'nin misyonu, "Hür ve demokrat bir devlet" yaratmaktır. Bugün dahi her şey bu amaç doğrultusunda yapılmaktadır.

Nasıl, niçin, neden sorularını sorarsanız elde edeceğiniz her sonuç, bizim devletimizi yüceltmek ve korumak için ulaşmamız gereken hedefleri (VİZYON) açık olarak belirler.

Mustafa Kemal, "Askerî zaferler, kurtuluş (bağımsızlık) için yeterli değildir. Bugün erişilen nokta, gerçek kurtuluş noktası sayılamaz" diyerek ve asıl kurtuluşun siyasî, sosyal, ekonomik yapıyı çağdaş, bilim esaslarına göre yeniden kurmakla sağlanacağını söyleyerek, yeni Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ulaşması gereken hedefleri belirtmiştir. Vizyonların değişmesi ve gelişmesi bağımsız bir devlet olmayı perçinlemek içindir.

Amacı olmayan ailelerin, hedefi olmaz. Amacı olmayan toplumların da hedefi olmaz. Ne yaptığını bilmeyen, nereye gittiğini bilmeyen topluluklar kuru kalabalıktan başka bir şey değildir. Amaçlı toplum yaratmak için önce amacı olan aileler yaratmalıyız.

Aile; anne, baba ve çocuklardan ibarettir. Öyleyse ailenin amacı (misyonu) nedir? Ne olmalıdır? Bunu nasıl tespit etmek gerekir?

5.2. AİLEDE MİSYON YAZIMI

Aile için misyonumuzu oluştururken uygun ortam ve zaman ile tam katılımın sağlanması gerekmektedir.

Uygun Ortam: Aile içerisinde, bir sorunun olmadığı, bütün fertlerin katılımının sağlanacağı bir ortam hazırlanmalıdır.

Uygun Zaman: Zaman, ortama ya da sürece bağlı olabilir. 1 hafta, 1 ay, 6 ay sürebilir. Uygun zamanın geldiğine emin olmalısınız.

Tam Katılım: Ailede tüm bireylerin katılımı mutlaka sağlanmalıdır. Bu çok önemlidir. Tüm bireyler tarafından kabul görmeyen konular misyon yazılımında kabul edilemez. Çocukların katılımının sağlanma-

sı, düşünce ve duygularının paylaşımı, çocuklar üzerindeki GÜVEN duygusunun gelişmesine de önemli bir katkıda bulunacaktır.

Misyon ifadesi, bir kelime, bir cümle olabileceği gibi bir sayfa veya sayfalar dolusu olabilir. Ailenin ortak misyon ifadeleri ile bireylerin misyon ifadelerinde ilişkiler bulunmamalıdır.

Ailenin anayasası, standardı, değerlendirme ve karar verme ölçüsüdür. Aileye yön verir, birlik ve süreklilik sağlar.

Aile dünya üzerindeki en önemli, en temel organizasyon ve toplumun gerçek yapı taşıdır. Aile olmadan hiçbir toplum ayakta kalmaz. Başka hiçbir kurum onun temel amacını yerine getiremez. Bir toplumu bozmak veya iyileştirmek için aile kadar etkili başka bir kurum yoktur.

Bir "aile misyon ifadesi" yaratmanın, ailemiz üzerinde yaratacağı etkiyi sözlerle anlatmak mümkün olmayabilir, bizlere sağlayacağı faydaları şimdiden göremeyebiliriz. Aile misyon ifadesi yaratmak, uçak örneğinde olduğu gibi, bizlere rotamızı hedefimizi gösteren bir pusulaya sahip olmak gibidir.

- Ailede paylaşım, kişisel farkındalık yaratacaktır.
- Bilinç, aile bilinci haline gelecektir.
- Hayal gücü, yaratıcı sinerji haline gelecektir.
- Bağımsız irade, sosyal irade haline dönecektir.
- Sosyal iradenin oluşturulması ailede “BİZ” duygusunu yaratacaktır.
- Bu da kolektif farkındalığı, kolektif bilinci ve kolektif hayal gücünü oluşturacaktır.

Niçin aile misyon ifadesi yazilir?

1. Aile için neyin önemli olduğunu keşfetmek.
2. Düşünce, duygu ve davranışlara yol gösterecek pusula görevi görmek.
3. Aile üyelerinin ilişkilerini düzenleyen bir çerçeve yaratmak.
4. Aile içinde doğruyu yanlıştan ayıran ölçütleri bulmak.
5. Geçici olanla kalıcı olanın bilincine varmak için.

5.3. MİSYON YAZIMINDA UYMAMIZ GEREKEN KURALLAR

1. Aileyi doğru zamanda toplayın.
2. Ailenin moralinin yüksek olduğu bir zamanı seçin.
3. Ya da bu toplantıyı, ailenin kriz halinde olduğu, kızgın, öfkeli bir zamanında yapın.
4. Toplantıya gerektiği kadar zaman ayırın.
5. Toplantıya mümkün olduğunca eğlence katın.
6. Eğer çok fazla dirençle karşılaşırsanız geri çekilin. Toplantıya gerektiğinde başka bir zaman devam edebilirsiniz.
7. Sabırlı olmayı elden bırakmayın.
8. İnsanlara ve yönetime güvenin.
9. Zaman tanıyın. Evlilikte iki kişinin birbirine benzemesi söz konusu değildir. Her zaman için farklılıklar vardır. Bu farklılıkları anlamak ve paylaşılan bir vizyon duygusu yaratmak için çalışmazsak, o zaman bu farklılıklar ayrılığa yol açar.

Aile üyelerine şu soruları sormalıyız:

1. Ailemizin amacı nedir?
2. Nasıl bir aile olmak istiyoruz?
3. Ne tür şeyler yapmak istiyoruz?

4. Evimizde ne tür duygular istiyoruz?
5. Birbirimizle ne tür ilişkiler kurmak istiyoruz?
6. Birbirimizle nasıl konuşmak istiyoruz?
7. Birbirimize nasıl davranmak istiyoruz?
8. Ailemiz için önemli olan şeyler nelerdir?
9. Fert olarak ailemize karşı sorumluluklarımız nelerdir?
10. İzlememiz gereken ilke ve rehberlikler nelerdir?
11. Kahramanlarımız kimlerdir?
12. Hangi aileler bize esin kaynağıdır?
13. Bir aile olarak topluma neler verebiliriz?
14. Nasıl daha üretken olabiliriz?

Üç Zemin Kuralı:

1. Saygıyla dinlemek,
2. Anladığımızı belli etmek,
3. Fikirleri yazmak.

5.4. KİŞİSEL MİSYON

Burada, nasıl biri olmak istediğiniz (karakter) ve ne yapmak istediğiniz (katkı ve başarı) ile olmanın ve yapmanın temelindeki değer ve ilkeler önemlidir.

Kişisel misyon bildirimine Rolfer Kerr'den bir örnek:

- Önce kendi evinde başarılı ol.
- Tanrı'nın yardımını iste ve buna layık ol.
- Dürüstlüğünden hiçbir zaman ödün verme.
- İlgilendiğin kişileri unutma.
- Bir yargıya varmadan önce her iki tarafı da dinle.
- Başkalarının fikirlerini al.
- Orada bulunmayan kimseleri savun.
- İçten ama kararlı ol.
- Her yıl yeni bir konuda yeterlilik kazan.
- Yarının işini bugünden tasarla.
- Beklerken elini çabuk tut.
- Her zaman olumlu bir tavır takın.
- Mizah ve hoşgörü anlayışını kaybetme.
- Giyim kuşamında da, iş yerinde de düzenli ol.
- Hatalardan korkma; sadece o hatalara yaratıcı, yapıcı ve düzeltici tepkiler gösterememekten kork.
- Yanında çalışanların başarıya ulaşmalarını kolaylaştır.
- Konuştuğunun iki katını dinle.
- Bütün yeteneklerini ve çabalarını elindeki işe yönelt, bir sonraki işini ya da terfi edilmeyi dert etme.
- İnsanları aldatma ve seni aldatmalarına fırsat verme.

Aile ve iş değerlerini dengelemeye çalışan bir kadın da kişisel misyon anlayışını farklı bir biçimde açıklıyor:

"Mesleğimle ailemi elimden geldiğince dengelemeye çalışacağım. Çünkü her ikisi de benim için önemli.

Evim; benim, ailemin, dostlarımın ve konuklarımın neşe, rahatlık, huzur ve mutluluk bulacakları bir yer olacak. Güzel yaşanabilecek ve rahat, temiz ve düzenli bir ortam yaratmaya çalışacağım. Evde yiyeceğimiz yemekler, okuyacaklarımız, izleyeceklerimiz ve yapacaklarımız konusunda akıllıca seçimler yapacağım. Çocuklarıma sevmeyi, özellikle öğrenmeyi ve gülmeyi; ayrıca çalışıp kendilerine özgü yeteneklerini geliştirmeyi öğretmek istiyorum.

Demokratik toplumumuzun özgürlüklerine, haklarına ve sorumluluklarına değer veriyorum. İlgili ve bilgili bir yurttaş olacak, sesimi duyurmak, oyumu etkili kılmak için politik sürece katılacağım.

Hedeflerine ulaşmak için kendiliğinden harekete geçen, inisiyatifi ele alan bir insan olacağım. Etki altında kalmak yerine durumları ve fırsatları etkileyeceğim. Bağımlılığa yol açan zararlı alışkanlıklardan uzak durmaya çalışacağım. Beni eskimiş kalıplardan ve sınırlardan kurtaracak, yeteneklerimi ve seçeneklerimi genişletecek alışkanlıklar edineceğim.

Para, benim efendim değil, uşağım olacak. Zaman içinde parasal açıdan bağımsız olmaya çalışacağım. İsteklerim, gereksinimlerime ve kaynaklarıma bağlı olacak. Ev ve araba ile ilgili uzun vadeli krediler dışında, tüketici borçlarına girmeyeceğim. Kazandığımdan daha azını harcayacağım. Gelirimden bir kısmını düzenli bir biçimde biriktirecek ya da bununla yatırım yapacağım.

Ayrıca hizmet ve yardım yoluyla diğerlerinin yaşamlarını daha zevkli bir hale sokmak için, elimdeki parayı ve yeteneklerimi kullanacağım.”

Sizin kişisel misyon bildiriminiz nedir?

Mermer üzerinde çalışırsak, aşınır. Bakır üzerinde çalışırsak, zaman onu bozar. Tapınaklar yaparsak, tozun içinde kaybolur. Ölümsüz zihinler üzerinde çalışır ve içlerine ilkeler yerleştirirsek, zamanın yok edemeyeceği, sonsuza dek pırıl pırıl parlacak bir tablet kazanmış oluruz.

Mutlu yuvalar, bir ulusun sağlıklı geleceğinin garantisidir. Demokrasi, ailede başlar, okulda geliştirilir, iş yerinde sürer.

Türkiye'nin en önemli sorunu nedir?

Türkiye'nin en önemli sorunu, Türk ailesinin “Biz” bilincine erişememesidir.

Ailede “Biz” bilinci oluşmuşsa, o aile sağlıklıdır ve bu ailede yetişen çocuklar kendi yaşamlarının her yönünde, kendi kurdukları ailelerde, çalıştıkları şirketlerde, içinde buldukları sosyal gruplarda “Biz” bilincini gerçekleştireceklerdir.

Öte yandan “Sen-Ben” anlayışı üzerine kurulmuş sağlıklı aile yapısı olan toplumlarda bozukluk toplumun her yönünde kendini gösterecektir. Ne yaparsanız yapın, eğitimde, iş yaşamında, genel olarak toplumda gördüğümüz bozulmayı (yozlaşmayı), ailenin sağlığına kavuşturmadan kalıcı biçimde çözmeniz olanaksızdır.

Herkes kendine özgü bir misyon bildirimini hazırlayabilir. Misyon bildirimini kişisel bir anayasa gibidir. Misyon bildirimimiz, kendi anayasamız, görüş ve değerlerimizin sağlam bir ifadesi olmalıdır. Misyon bildirimini, bir gecede yazacağınız bir şey değildir.

Derin bir iç bakış, dikkatli bir analiz ve düşünceli bir ifade ister.

Misyon bir kişinin, bir ailenin veya bir kurumun varoluş amacıdır.

Örneğin benim misyonum; dürüstçe yaşamak, yaşamıma değer katmak ve başkalarının yaşamlarında bir değişim yaratmaktır.

5.5. ÇEŞİTLİ MİSYON ÖRNEKLERİ:

Kurumsal Misyon: Kurumların yaptığı çalışmaların en önemlisidir. Etkili olabilmesi için kurumda çalışan insanların, ilgili birimlerin aynı fikri taşımaları, ilişki halinde oldukları diğer kurumların da bu fikri desteklemeleri ve istemeleri gerekir. Misyon yazılımına herkesin katılımı sağlanmalıdır. Şimdi birer örnek verelim:

Kurumsal Misyon Örneği: Evrensel ilke ve değerler ışığında, amaç ve hedeflerini tespit etmiş, yeniliklere açık, yaratıcı, sorumluluk sahibi, ilke merkezli bireylerin yetiştirilmesine; laik, demokratik cumhuriyetin ve toplumun bilimsel, ahlâkî, ekonomik gelişmesine katkıda bulunmak için varız.

Aile Misyon Örneği: Geleceği planlayabilen, çağa uygun yaşayan, dayanışma, disiplin ve toplumla iletişim içinde olan aydınlanmış aile olarak varız.

Kişisel Misyon Örneği: Topluma yararlı bir birey olmak, bütün insanlara karşı demokratik davranmak için varım.

Gelecekle ilgili umudunu kaybedenler, sağlıklarını da kaybederler.

5.6. VİZYON (HEDEF) NEDİR?

Vizyon, bilinçli bir felsefî temel oluşturma, bir seçim, bir yaşam yaratma anlamlarını içerir.

Vizyon, yaşamın tümünü anlamaştırır, her güne, her saate, her davranışa anlam veren bir bütündür. Bu, bütün evrensel temel ilkeler üzerine kurulmuşsa, kişinin kafasını ve kalbini içeriyorsa, muazzam bir güç kaynağı oluşturur ve insan, yaşam coşkısına kavuşur.

Kişisel vizyon oluşturma:

Kişisel vizyon oluşturmak isteyen bir insan önce kendi iç dünyasını hesaba katmalıdır. Vizyonunu bilinçle ve temel evrensel ilkeler üzerine oturtmalıdır. Şöyle bir örnek düşünün:

Bir bina yapıyor, işçiler, ustalar çalışıyor, yanlarına geliyorsunuz, onlarla konuşuyorsunuz. İlk ustaya: "Ne yapıyorsunuz?", diye soruyorsunuz. "Bilmiyorum

hiçbir fikrim yok” diyor. “Bu duvarı yapmam istendi, onu yapıyorum.”

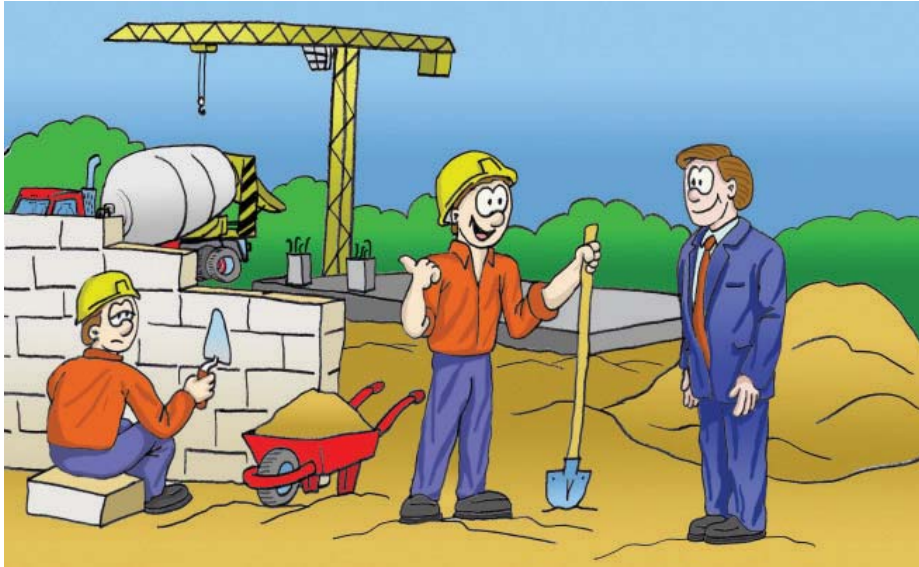
Bu büyük inşaatın başka bir köşesinde çalışan ikinci ustaya gidiyorsunuz, ona ne yaptığını soruyorsunuz: “Galiba bir okul olacakmış” diyor.

Üçüncü usta sorunuza, saklayamadığı büyük bir şevk ve gururla cevap veriyor: “Şu anda siz geleceğin en büyük, en görkemli araştırma merkezinin temellerine, taşlarına, duvarlarına bakıyorsunuz. Halk bu muhteşem araştırma merkezini görmeye gelecek. Çocuklarım böyle bir araştırma merkezinin inşaatında çalıştığım için benimle gurur duyacak ve benden övgü ile söz edecekler.”

Bu ustalardan hangisinin sabahleyin işe giderken heyecan duyacağını, yaptığı işe kendini tamamen vererek, elinden gelenin en mükemmelini yapmaya çalışacağını düşünürsünüz? Bu sorunun yanıtını kestirmek pek zor olmasa gerek.

Aynı bu hikayedeki usta gibi sizler de bugünden başlayarak gelecekte varmak istediğiniz yeri ya da yerleri önce düşünmeli, sonra uygulamaya geçirmelisiniz ve bunun için de;

- Bir hafta sonra nerede olmak istersiniz?
 - Bir ay sonra nerede olmak istersiniz?
 - Bir yıl sonra nerede olmak istersiniz?
 - On yıl sonra nerede olmak istersiniz?
- sorularına cevap bulmalısınız.

İşte vizyon bu sorulara yanıt arar. Vizyonu olmayan kişi geçmişin etkisi altında “şimdiyi” yaşar ve geçmişin aynısı olan bir gelecek yaratır.

Vizyonu olan kişi “şimdiyi” gelecek adına değiştirir. Başarı, arzulanan hedefe ulaşmaktır. Arzulanan hedefe ulaşmak için ve bu uğurda emek ve para kaybetmemek için mutlaka bir plan yapmak gerekmektedir. Bizler hayatımızın her safhasında bunu, bilerek veya bilmeyerek uygulamaktayız. Ücretli çalışıyorsanız her ay başı maaşınızı aldığınız zaman, maaşınızı 30 günlük zaman dilimi içerisinde nasıl harcamanız gerektiği üzerinde bir plan yaparsınız. nereye ne kadar harcayacağınızı (ev kirası, elektrik, su, doğal gaz, tüp, yol parası, mutfak) planlarsınız. Aksi halde bütçeniz dışında borçlanmak durumunda kalırsınız.

İşadami iseniz, cebinizdeki çek koçanını keserken mutlaka ödeme planınıza bakarsınız, alacak ve vereceklerinizi dengelemeye çalışırsınız. Yani ödemeler dengesini göz önüne alırsınız. Her zaman işe başlarken, o işin sizden ne alıp götüreceği veya size getirisinin ne olacağını mutlaka düşünür, hayal gücünüzü kullanarak karar verir, bu doğrultuda planlar yaparsınız. Bu sizi hedefinize götürecektir. Bunun için disiplin ve plana ihtiyaç vardır.

Disiplin:

Disiplin; insanın kendi yaşantısını planlaması demektir.

İş adamı; üretimini,

Öğrenci; ders çalışma günlerini ve saatlerini,

Öğretmen; vereceği derslerini,

Ev kadını günlük yapacağı ev işlerini planlamak zorundadır.

Plan:

Plan, hedefe ulaşmak için bir yol haritasıdır. Sonunu düşünerek işe başlamadaki ana düşünce, görevin ne olduğunu ve bu amaç doğrultusunda hedeflerin (vizyonun) ne olacağını iyi tespit etmektir.

Plan yaparken hedeften geriye doğru gelin; planlamayı başaramazsanız, başarısızlığı planlarsınız.

Mustafa Kemal Atatürk

Geçmişteki, bugünkü ve ilerideki şartlar, bir bütün olarak ele alınır, içindeki fırsat ve tehditler tespit edilerek planlamalar yapılır.

Hedeflerinize ulaşmak için yapmış olduğunuz; yıllık, altı aylık, üç aylık, aylık, haftalık, ve günlük planlamalar gelişmelere göre değişkenlik gösterebilir. Yeniden planlama yapabilmelisiniz.

5.7. İŞ YAPMA PLANI:

Bir işe başlamadan önce bir iki dakika düşünün: “Bu işi daha kolay ve pratik nasıl yapabilirim?”. Aklınızda basitçe bir plan yapın ve süreç belirleyin. Sonra işe başlayın.

Eğer uzun vadeli yatırım gerektiren bir iş yapacaksanız;

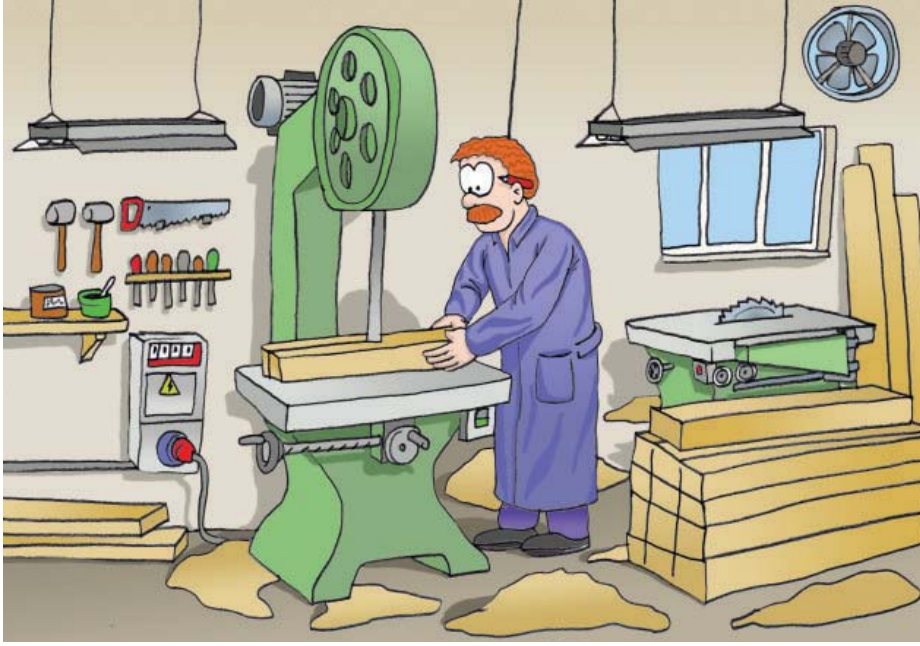
- Önce bir çevre analizi yapmalısınız. Bu konuda çalışan en az beş farklı kişiden o işle ilgili olumlu olumsuz fikirler alın.
- İş kolaylaştıracak ve size başarı fırsatı verecek konuları alt alta, 1., 2., 3., 4., ... şeklinde, maddeler halinde sıralayın.
- Sonra işinizi zorlaştıracak ve engeller oluşturabilecek riskleri alt alta, 1., 2., 3., 4., ... şeklinde, maddeler halinde sıralayın.
- Sonra bu fırsat ve riskleri göz önüne alarak bir çalışma planı yapın ve işe koyulun.
- Belli zaman aralıklarıyla mesela haftada veya ayda bir kere bu fırsat ve riskleri gözden geçirin, ilaveler veya çıkarmalar yapın.
- Gerekirse yeni bir plan yapın ve yeni kararlar alın. Uygulamaya koyun.
- Her zaman değişim ve gelişmelere karşı duyarlı olun. Yeni ilişkilere girin. Sorunları çözün. Önlem alın.

Mustafa Kemal, Kurtuluş Savaşı'na başlamadan önce yapması gerekenleri tespit etmiş, kazanılan her hedeften sonra bir diğerine yönelmiştir. Samsun'a çıkış, sonrasında Amasya, Erzurum ve Sivas Kongreleri'nin yapılması, alınan kararların hayata geçirilmesi hepsi önceden planlanmıştır. Mustafa Kemal'in kurulacak olan Türk Devleti'nin idari şeklinin Cumhuriyet olmasını istediğini, bütün arkadaşlarının bilmesine rağmen zamanı gelmeden telaffuz etmediğini arkadaşlarının hatıralarında görmekteyiz. Sonunu düşünerek işe başlama “her şey iki kez yaratılmıştır” ilkesine dayanır.

Örneğin; bir evin inşasını ele alın. Daha ilk çivi çakmadan önce, onu en ufak ayrıntısına kadar planlarsınız. Ne tür bir ev istediğinizi iyice düşünürsünüz. Merkezi, aile olan bir ev mi istiyorsunuz? O zaman doğal olarak ailenin toplanacağı bir oturma odasını planlarsınız. Çocukların dışarıda oynamaları için sürgülü kapılar ve bir veranda tasarlarsınız. Düşünerek binayı oluşturmaya çalışırsınız. Aklınızı, yapmak istediğiniz evi hayalinizde açık seçik canlandırıncaya kadar yorarsınız.

Sonra mimari planları oluşturursunuz. Bütün bunlar inşaata başlamadan önce yapılır. Eğer bunu başaramazsanız, ikinci yaratım, yani fiziksel yaratım sırasında, evinizin maliyetini iki katına çıkaracak pahalı değişiklikler yapmak zorunda kalırsınız.

Marangozun kuralı şudur: "iki kez ölç, bir kez kes"

Vizyonunuza (hedefinize) ulaştıkça BAŞARI size daha çok haz ve güven verecek, sorumluluk duygunuzu geliştirecektir. Proaktif olmanın özünde var olan bu özellikler bizi başarıya götürecek alışkanlıklardır. Okulda, başarılı olduğunuz dersi ve öğretmeni daha çok seversiniz. Bunların hepsinin altında size yansıyan GÜVEN duygusu vardır. İnsanlar başardıkça kendilerine olan güven duyguları da kendiliğinden artar.

Birinin pilot olarak size uçuş planınızla ilgili bir soru sorduğunu düşünün: "Bugün nereye uçacaksınız?" Yanıtımız: "Emin değilim. Uçuş planımız yok. Sadece yolcuları alıp havalanacağız. Yukarıda bir sürü akım var. Değişik günlerde farklı yönlerden esiyorlar. En güçlü akımı yakalayacağız ve bizi nereye götürürse oraya gideceğiz. Oraya vardığımızda nereye yönelmiş olduğumuzu anlayacağız." olabilir mi? Böyle bir uçuş yöntemi, bizi amacımıza ulaştırır mı? Yanıt elbette "hayır!"

Rotasından çıkmış hiçbir uçak amacına varamaz.

Bir insanın, bir ailenin, bir grubun, bir toplumun, bir uçağın amacına, hedefine varabilmesi için bir uçuş planının olması gerekir. Zira gideceği yönü bilmeyen

gemiye hiçbir rüzgardan fayda gelmez. Başka bir deyişle gideceği yönü bilen insanın önünde tüm dünya eğilir. Bizim uçuş planımız misyon ve vizyondur.

Tarihe baktığımız zaman Atatürk, Gandhi, Mimar Sinan, Edison gibi büyük şahsiyetleri, gideceği yönü bilen ender insanlar olarak görürüz.

Sonunu düşünerek işe başlamanın en önemli kuralı, yaşamımızda bir amacın (yani misyonun) olmasıdır. Herkesin yaşamında gerçekleştirmek istediği küçük ya da büyük, kısa ya da uzun vadeli amaçları vardır.

5.8. VİZYON OLUŞTURMADA DİKKAT EDİLECEK NOKTALAR

Vizyon oluşturmak istiyorsanız, öncelikle; dünya üzerinde ne yapmak istediğinizi, hayattaki kendi rolünüzün ne olduğunu düşünün. Sorularınıza verdiğiniz yanıtların bir listesini çıkarın. Ne olmak istiyorsanız ona göre hayatınızı planlayın.

Hedefimizi (vizyonu) belirlerken; hedefin belirgin, açık, net, ölçülebilir, ulaşılabilir, rasyonel (akla uygun) ve zamanının belli olmasına dikkat edilmelidir.

1. **Belirginlik** : Hedef açık, kesin, net, belirli olmalıdır.
2. **Ölçülebilirlik** : Hedef kontrol edilebilir, ölçülebilir olmalıdır. Yapılabilecek şeyler hedef olarak konulmamalıdır.
3. **Rasyonellik** : Hedef, akla uygun olmalı. İmkan dışı, olanaksız, hayalî, masalsi olmamalıdır.
4. **Zamansallık** : Hedefin bir süresi olmalı. Ne kadar süre içinde gerçekleştirilebileceği aşağı yukarı belirlenmelidir.

Pusulası olmayan insan hayatta, rotası olmayan uçak havada kaybolur.

Sonunu düşünerek işe başlama, gecekodu yapımı yerine apartman yapmaya benzer. Gecekodu yaparken plana ihtiyaç yoktur. Yaparsınız, ilave edersiniz, yıkarsınız. Ama apartman yapmadan önce, ihtiyaçları tespit edersiniz, arsanıza göre projeyi hazırlarsınız. Siz, her zaman apartman yapmaya çalışınız.

5.9. MİSYON ve VİZYON (AMAÇ ve HEDEF) OLUŞTURMADA ÖNEMLİ NOKTALAR:

1. Misyon ve vizyonlarınızı; uygun bir zamanda ve yerde belirlemeye çalışın.
2. Rahat, huzurlu, sakin bir ortamda hazırlayın; zorla yapmayın.
3. Tüm fertlerin katılımını sağlayın. Herkese konuşmak için söz verin, fikrini söyleyenleri dikkatle dinleyin, anlayışlı olun , konuşulanların üzerinde iyice düşünün ve sabırlı olun.
4. Çıkan ifadelerin yazılı hale getirilmesi önemlidir.
5. Hedef, misyonla uyumlu, tutarlı olmalıdır.
6. Hedef birden fazla olabilir; hedefler içinde gruplandırma yapılabilir. (Mesela; 3 yıl içinde ev almak ana hedefinizse bunu gerçekleştirmek için yapacağımız diğer çalışmalar para biriktirmek gibi... alt hedefler olacaktır).
7. Hedefler geçicidir, birine ulaştınca bir başkasına geçilir. Misyon ise kalıcıdır (daha doğrusu kalıcılık özelliği baskındır.)
8. Misyon ve vizyonunuzu oluşturduktan sonra “Her şey bitti, her şey tamam!” diye düşünmeyin. Umursamazlık etmeyin. Bunları alışkanlık haline getirmeli ve onların yol göstericiliğinden istifade etmelisiniz. Yani, durmak yok! Asıl iş bundan sonra başlıyor.
9. Misyon ifadesi mutlaka yazılı olmak zorunda değildir; siz isterseniz bunu bir resim, bir şiir, bir öykü, bir sembol, ya da başka bir şekilde ifade edebilirsiniz. Burada önemli olan seçtiğiniz yöntemin sizi gerçekten ifade edebilmesi, sizi anlatabilmesidir.

Sonunu düşünerek işe başlamayı Konfüçyüs de şöyle anlatıyor:

**Bir yıl sonrasını düşünüyorsan tohum ek,
Ağaç dik, on yıl sonrasını tasarladığında.
Ama, yüzyıl sonrası ise düşündüğün, halkı eğit.
Bir kez ürün verir, ekersen tohum,
Bir kez ağaç dikersen, on kez ürün verir,
Yüz kez olur bu ürün, eğitirsen halkı
Balık verirsen bir kez doyurursun halkı
Öğretirsen balık tutmasını, hep doyar karnı.**

5.10. ÖZLÜ SÖZLER

- Çok mükemmel bulduğun bir fikri uygulamayı (gerçekleştirmeyi), başkasının engellemesine izin verme.
- Başkalarını suçlamak yerine sorumluluk al.
- Yolumuzu devamlı değiştirmekle hedefe zor ulaşırız.
Jeremy Bentham
- Olacaklar için önceden tedbir almak, olduktan sonra başımızın ağrımamasından iyidir. Winston Churchill
- Hiçbir insan herhangi bir amacı olmadan ve o amaca erişmek için çaba harcamadan yaşayamaz. Amaçla umut kayboldular mı, çoğu zaman kaygı, insanı canavara dönüştürür. Feodor Dostoyevski
- Hedefinizi, gerçekleri göz önünde bulundurarak belli etmelisiniz. Ralph Emerson
- Önemli olan yere düşüp düşmemen değil, tekrar ayağa kalkıp kalkmamandır. Vince Lombardini
- Nereden başlayacağınızı bilmiyorsanız, başlayamazsınız.
General S. Patton
- Hayatta bir gayesi olmayan insanlar, bir nehir üzerinde akıp giden saman çöplerine benzerler; onlar gitmezler, ancak suyun akışına kapılırlar. Seneca
- Gitmek istediğiniz yeri bilmiyorsanız, oraya asla gidemezsiniz.
- İş yerlerinde çalışkan olmanın yanında ve daha da önemlisi, o iş yerinde devamlı çalışabilirliği sağlamaktır. Bunun için kendimizi iyi tanıtmalıyız, yaptığımız işleri üstlerimize detaylı anlatarak onların güvenlerini kazanmalıyız.
- Pişmanlık geçmişten, umut gelecekten kaynaklanır.
- Gelişmiş, başarılı ve özgün insanlar, yaşamın verdiği rolde ve beklentiler içinde değil, kendi yazdıkları vizyon içinde yaşarlar.
- Zaman değişirken, biz de onunla birlikte değişiriz.
Zaman her derdin devasıdır. Kırgız Atasözü